

Turun Yliopiston Savo-Karjalaisen Osakunnan

Pää-äänenkannattaja

Käk 1/-68

Päätoimittaja: Aulikki Hiltunen
Toimittajat: Leeni Aartelo
Liisa Vehmas
Talous: Erkki Suur-Askola
Tili: KOP-Yliopistonrinne

Turku, tammikuussa

Kovien synnytystuskien, polvirukousten, hampaidenkirskuttelun ja pienen kiroilun jälkeen tämäkin KÄK on vihdoinkin luettavananne. Toivottavasti jaksatte lukea sen loppuun, vaikka ette kaikki, jotka lupasitte, pitäneetkään lupauksianne ja kirjoittaneet niitä viittä hyvää ja kymmentä kaunista.

Eräässä vaiheessa näytti siltä, että KÄK-paralle voidaan pitää hiljaiset hautajaiset, mutta nähtävästi ne olivat vain ankaria vatsanpuruja, joista se selvisi suht'koht' hengissä. Kysymyksessä saattoi olla myös jokin uusi ajatus, jota KÄK yritti pienillä linnunaivoillaan selvittää, mutta ainakin toistaiseksi se on tyytynyt olemaan sama vanha pikku tipu, joka on käynyt Osakunnalle niin rakkaaksi. Ehkäpä se saa ratkaistua joskus sitä askarruttaneen ajatuksen ja pystyy pääsemään eroon vähäverisyydestään, toivon ainakin niin.

Liian usein osakuntalaisten mielenkiinto rajoitui kysymykseen: "Milloinkas KÄK ilmestyy?" - Eivät pelkät suuret lupaukset auta lehteä avustettaessa; on paljon helpompi koota lehti, jos on aineistoa, josta voisi vähän vaikkapa valita. Erityisesti toivoin hallitukselta enemmän aktiivisuutta KÄK:ää kohtaan, mutta ei se tainnut kiireiltään ehtiä. Ehkäpä joskus toiste. Nimismies Viljo Kenkkusen muistelmatkaan eivät korista tämän KÄEN sivuja - toivottavasti hän muistaa, että ihmisellä on yleensä loppuunso-
rittamisen tarve.

Vanhan Osakunnan hengen ylläpitäjän puolesta:
Toimivaa lopputalvea ja kaikkea muuta hyvää!

Aulikki Hiltunen

Elleivät osakunnan silmäätekevät tiedä istumajärjestyksen laadinnan aakkosia, delegoikoot järjestyksen laatimisen kyvykkäimmille syrjäisille.

Esim. Seniorjuhlassa istuivat avioparit vierekkäin. On vaikea uskoa, että jokainen näkyvästi 2-lahkeinen olisi esittänyt toivomuksen saada istua mamman vieressä.

o

Kun osakunta viettää juhliaan ja on kutsunut vieraita (naispuolisia edustajia) sopisi isännän taroittaa heitä. - Osakunnan näkyvästi 2-lahkeiset ansaitsevat epäkohteliaisuutensa vuoksi epäluottamuslauseen.

o

Kun purnauslaatikon välityksellä joku tiedonhaluinen yksilö jotain kysyy, ei nähdäkseni hallituksen edustajan (= vastaajan) tehtäviin kuulu arvostella kysymyksiä tai kysyjää.

Esim. Tiedusteltiin arkipuku-käsitteen merkitystä. Hallituksen jäsen, joka vastasi kysymykseen, ihmetteli sitä, etteivät kaikki vielä tienneet, mitä tuo käsite sisältää.

o

Käytäessä keskustelua opintoneuvontakiertueesta osakuntakouksessa "A-oppositio" huomautti, että kiertueesta tulee kallias eikä sitäpaitsi vastaa nykyään enää tarkoitustaan.

Hallituksen edustaja vastasi tähän, että hallitus oli tuijottanut perinteeseen eikä tullut AJATELLEEKSI asiaa sen tarkemmin. - Miksi hallitus ei ajattele?

Kysyy ooo

KULTTUURI

"Mutta mikä se kulttuuri oikein on?" kuten ystävämme E. Leino on kysäissyt. Asia sietää tosiaankin lähempää tarkastelua.

Tarkastelkaamme vaikka aluksi sanaa "KIVI". Sekin alkaa K:lla ja kivistähän se meidän kulttuurimme alkaa. - Jo esisämme osoittivat taitavuutensa linkoamalla kiviä toistensa päihin. Kaikki kuitenkin muuttuu kun aika kuluu. Ja ensi keran kreikkalaiset ymmärsivät asettaa kiven toisensa päälle, ja - kas oli syntynyt temppeli.

Kreikkalaistemppeleit voidaan jakaa kolmeen ryhmään:

- 1) abstraktit
- 2) sekundantit
- 3) subjektiiviset.

Näille kaikille on luonteenomaista katon puuttuminen eli korvaaminen reiällä. Kun reikä täytettiin, oli keksitty roomalainen temppeli, jonka tunnumme taas siitä, että siinä on katto. Kun katolle laitettiin vielä savupiippu eli tuhkatorvi, päästään suomalaisiin taloihin, jotka taas ovat olleet suuresta merkityksestä kulttuurillemme. Kulttuurimme on tosiaankin hyvin monitahoinen aihe.

Tarkemmin tarkasteltaessa taas saattaa huomioida yhteyden valkosipulin kanssa. Nimittäin jos, ja kun tarkastellaan sanaa kulttuuri ja otetaan siitä pois kirjaimet k, t, l, i, u, eli kirjaimet, jotka esiintyvät valkosipulissa, jää jäljelle r, joka ei tarkoita mitään (paitsi r-kirjainta). - Jos sitten otetaan valkosipulista k, t, l, i, u saadaan vosps, joka ymmärtääkseni on asumuksen nimi mogulien kielellä. Tästä onkin sitten yksinkertaista vetää johtopäätös siten, että mogulit ja suomalaiset eivät olekaan sukukansoja, sillä mitä yhteyttä olisi valkosipulilla ja jonkun mogulien teltalla. (HAHAA)

On koitettava etsiä yhteyksiä muilta suunnilta. Seuraava ajatus-yhteys on aivan ilmeinen: valkosipuli-ruokalepo-lepo-sänky-lisääntyminen-paljon kansaa-paljon kulttuuria-korkeaa kulttuuria. Korkeaa kulttuuria on aina kansamme kerma vaalinut. Ja jo talvisodan aikana nähtiin ihmisten suuri merkitys kulttuurille.

sillä, muuten olisi kulttuurimme nyt venäjänkielinen.

Sodan jälkeen maksimme velkamme ja vapautimme sotarosvot ja hoidimme hyviä suhteita ja kulttuuria.

Näillä sanoilla haluaisin toivottaa teidät tervetulleiksi Apuhärmälän maatalousnäyttelyyn.

TERVETULO!

(äänekkäitä tapautuksia)

TERVEISTÄ VIIKINKIEN UDESTA KODISTA

Atlannissa on saari, joka edelleen on muodostumassa. Se on tulen ja jään maa, satujen saari - Islanti.

1-8 elokuuta pidettiin Islannissa suuri pohjoismainen nuorisokokous, joka aloitti Pohjoismaisen nuorisovuoden. Elokuun ensimmäisenä päivänä tapasi Reykjavikissa 300 nuorta kaikista pohjoismaista sekä Fäärsaarilta toisensa. Meitä suomalaisia oli n. 50. Kahdeksan elokuisen päivän aikana perehdyimme Islannin historiaan, taiteeseen, politiikkaan ja talouteen. Perehdyttäjinä oli hyvin arvovaltainen joukko maan eturivin miehiä.

Me suomalaiset saavuimme heinäkuun viimeisenä iltapäivänä Islannin "helteeseen" (+12 astetta Celsiusta) Keflaviikin lentokentälle. Edessämme oli vielä puolentoista tunnin matka "kuu-maisemien" halki maan pääkaupunkiin.

Kasvillisuus reittimme varsilla oli äärimmäisen niukkaa, pienen pieniä kukkia kasvoi siellä täällä, ruohoakin ilmeisesti löytyi kivien lomasta sillä lompaita oli miltei kaikkialla. - Mustia lompaitakin näkyi yllättävän paljon.

Ajaessamme taajamien läpi näimme siellä täällä islantilaisia auringonpalvojia - huh hellettä, +12 astetta Celsiusta. Olimme niin innostuneita uusista vaikutteista ja näkemistämme karuista maisemista, että matka sujui yllättävän nopeasti. Kuu-maisemien ja kaiken autiuden jälkeen avautui eteemme valoisa, kaunis ja avara Reykjavik.

Ensimmäiseksi meidät istutettiin päivällispöytään - tutustuimme lähisesti (= sisäisesti) Islannin lampaaseen, samalla oli tutustuminen Satujen saareen alkanut.

Islanti sai nykyiset asukkaansa vuoden 900 tienoilla, pääasiassa Norjasta. Siirtolaiset olivat norjalaisia päälliköitä ja suurmiehiä, jotka pakenivat kuningas Harald Kaunotukan keskityspolitiikkaa. Vuonna 930 perustettiin allting, Islannin eduskunta ja samalla vapaavaltio Islanti. Allting oli vuosittain kokoontuva kansankokous. Kokouksella oli lainsäädäntövalta ja tuomiovalta, mutta toimeenpanovalta puuttui, joten yksityinen kansalainen joutui valvomaan omia etujaan käräjien aikakaudella. Seurauksena olivat laittomuudet. - Sitovan ratkaisun aikaansaamiseksi siirrettiin oikeuskysymykset yhä useammin Norjan kuninkaalle tai arkkipiispalle. 10- ja 11-sataluvuilla Saaren päällikkösukujen välillä vallinneiden erimielisyyksien seurauksena tuli islantilaisista v. 1262 Norjan kuninkaan alamaisia. Vuoden 1262 sopimuksen mukaan oli islantilaisilla oikeus sanoutua irti unionista sekä muita huomattavia oikeuksia. Seuraavien vuosisatojen aikana maa menetti kuitenkin useimmat näistä oikeuksistaan ja Kalmarin unionin kautta Islanti joutui Tanskan kruunun alaiseksi. Vuoden 1830 tienoilla liberaaliset virtaukset yltivät mannermaalta Islantiin. Itsenäisyysajatus koki renessanssin. Runsaat sata vuotta oli vielä kuluva ennen kuin Saari sai parlamentaarisella, ilman voimatoimia, itsenäisyytensä takaisin. Vuonna 1918 myönnettiin saarelle itsemääräämisoikeus; personaaliunioni Tanskan kanssa oli edelleen voimassa. Vuonna 1944 tuli saaresta vihdoinkin täysin itsenäinen tasavalta.

Islanti elää kalasta. Maan kansantulo on nykyään n. 1600 \$ asukasta kohti, mikä edustaa Länsieuroopan teollisuusmaiden tasoa. Vuotuinen kalastustuotanto on n. 1200.000 tonnia. Saalis kalastajaa kohden on 220 tonnia. 80 nykyaikaista jäädyttämöä tuottaa vuosittain n. 70.000 tonnia pikajäädytettynyttä, perattua kalaa, jota myydään Yhdysvaltoihin, Isobritanniaan, Neuvostoliittoon ja moniin Itä- ja Länsieuroopan maihin. Kalaa viedään lisäksi jäädytettynä, suolattuna ja kuivattuna. Viime vuosina

niä kasvanut sillisaalis viedään osaksi suolattuna, osaksi sil-
liöljynä ja -jauhona.

Ilmaston johdosta Islanti on nurmiviljelysaluetta, vilja ei
menesty ja vähäiset metsät ovat pensasmaisuutensa johdosta vail-
la taloudellista merkitystä. Kuitenkin on maataloudella aina
ollut suuri merkitys Islannille. Vuosisadan alussa asui 87 %
väestöstä maaseudulla, tänään on vain 13 %:lla maatalous pää-
elinkeinona, mutta maatalouden kokonaistuotanto on silti kasva-
nut. Meijerituotanto on suuntautunut miltei yksinomaan kotimark-
kinoita varten. - Lampaanlihaa viedään ulkomaille, onhan Saa-
rella viisi lammasta yhtä ihmistä kohden. Yhteislaitumilla ja
luomnonniityillä laiduntavia poneja oli v. 1965 n. 30.000.

Islannissa on runsaasti kahlitsematonta vesivoimaa. Siellä
on jokia, putouksia ja kuumia lähteitä. Esim. kaikki Reykjavikin
talot lämmitetään kuumavesijohtoverkoston avulla. Maan energia-
lähteiden tehostettua hyväksikäyttöä varten on päätetty perus-
taa 210.000 kilowatin voimalaitos maan suurimpaan jokeen
Þjórá'hon. Tämän hetken rakennettu teho Islannissa on 149.000
kW, minkä vuoksi voimalaitos, vaikka suunnitelma toteutettais-
iin vaiheittain on tuottava ylijäämätehoa. Jotta se tulisi
käytetyksi on Swiss Aluminium CO:n kanssa tehty sopimus alumi-
nitehtaan perustamisesta. Laitos kuuluu aluksi rakentajille,
mutta siirtyy asteittain islantilaisten omistukseen.

Todettakoon vielä, että lentoliikenne on sangen vilkas ja
aikallinen lentoyhtiö, Loftleidir, maan suurin veronmaksaja.

Islanti ei ole liittynyt Eftaan eikä EEC:hen. Jäsenyys tu-
lee kuitenkin yhä polttavammaksi.

Jokainen islantilainen tuntee pelkoa siitä, että tämä pieni
200.000 asukkaan maa hukkuisi ulkomaailman ihmismassoihin ja
sulautuisi maailmaan sen ympärillä tai jälleen ajautuisi siir-
tomaaksi.

Edellä esitetty kattaa vain pienen osan siitä kaikesta mihin
esitelmien ja kiertoajelujen aikana tutustuimme. Käynnit Ting-
vallirin vanhalla käräjäpaikalla, Gullfoss-putouksella, Gey-
sillä ja muilla kuumilla lähteillä, Skálholtin yhteispohjois-
sien varoin rakennetussa tuomiokirkossa, samoinkuin tutustu-

tuminen Borgarfjörðurin vuoristo- ja Eiríksjökulin jäätikkö-
maisemiin, sekä tietysti Heklaan tekivät minusta Islannin ys-
tävän.

Hirviö

KULTTUURIASIAIN NEUVOTTELUKOKOUS DIPOLISSA 20.2. 1967

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta on suorittanut koti-
seututyötä jo usean vuoden aikana ja havainnut tällöin seuraava
ongelmia:

- Olisi määriteltävä mitä tehtäviä kotiseututoiminnalla nyky-
ään on,
- millä tavoin osakuntien tai ylioppilaskuntien kotiseututoi-
minta olisi organisoitava, jotta suoritettu työ olisi tehokasta,
- miten rahoitus olisi järjestettävä, jotta saataisiin suurin
mahdollinen hyöty,
- mitä olemassaolevaa organisaatiota voitaisiin käyttää koti-
seututoiminnan suunnittelijana ja koordinoijana.

Tässä mielessä Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta esitti
avoimessa kirjeessään SYL:lle toivomuksen neuvottelukokoukses-
ta, jossa kuultaisiin osakuntien, ylioppilaskuntien ja opetus-
ministeriön ao. esittelijän, Kotiseutuliiton ja valtakunnan
suunnittelutoimiston edustajan sekä mahdollisesti muiden asias-
ta kiinnostuneiden kanta.

Toivottu kokous saatiin aikaan yllämainittuna ajankohtana ja
ko. asiasta on huomioitava seuraavia esilletulleita aspekteja:

KOTISEUTUTYÖ ETSII YHTEISKUNTAA

Vankunnallisen kotiseututyön seminaarin julkilausuma

Kotiseututyö, vankan perinnesidonnaisuuden pohjalla kauan
hyödytellyt kulttuuritoiminnan osa, elää parhaillaan voimakasta
kriisikauttaan. Uudet tehtävät ja toiminnan muodot tunkeutuvat

yhä enemmän etualalle, vaikka perinteen tallentamisen merkitys-
tä ei olekaan unohdettu. Kotiseututyö on astumassa voimakkaana
tekijänä mukaan suomalaiseen yhteiskunta- ja kulttuuripolitiik-
kaan.

Kiinteät muodot tälle kokonaisvaltaiseen näkemykseen pohjau-
tuvalle kotiseututyölle hahmoteltiin Tuusulan kunnallisopistos-
sa 29-30.10. 1966 pidetyssä Maakunnallisen kotiseututyön semi-
naarissa, jonka järjestäjinä olivat Kotiseutuliiton ohella Maa-
lauskuntien Liitto, Suomalaisuuden Liitto ja Suomen Luonnonsuo-
jelu yhdistys. Seminaari, johon oli kokoontunut lähes sata koti-
seututyön eri alojen asiantuntijaa maan eri puolilta, laati
kaksipäiväisen työskentelynsä tuloksena seuraavan julkilausu-
man:

Kotiseututyön kenttä on viime vuosina suuresti laajentunut
käsittämään yhteiskunnan tulevan kehityksen suunnitteluun liit-
tyviä ideointi-, tutkimus- ja ohjelmointitehtäviä. Kotiseutu-
työ on sosiaalisesti sävyttynyttä vapaata kansalaistoimintaa,
jonka perimmäisenä päämääränä on kansalaisten viihtyvyyden ja
kiintymisen lisääminen elinympäristössään. Tämän päämäärän saa-
vuttamiseksi on pyrittävä kiinteään yhteistyöhön kotiseututyö-
tä tekevien eri järjestöjen kesken sekä valtakunnallisella,
maakunnallisella että paikallisella tasolla kansanperinteen,
luonnonsuojelun ja maisemanhoidon, matkailun, nuorisotyön ja
yhteiskuntasuunnittelun aloilla.

Seminaari korostaa Kotiseutuliiton aloitteesta tapahtuvan
valtakunnallisen keskusneuvottelukunnan perustamisen tärkeyttä
kotiseututyöasioiden hoitoa varten. Edustus alan kansainväli-
sessä yhteistyössä tulisi myös hoitaa keskitetysti. - Kotiseu-
tutyön nykyiset muodot ja tulevaisuuden pyrkimykset edellyttävät
voimakasta maakunnallista keskuselintä. Paikallisella tasolla
on kiinnitettävä kasvavaa huomiota kotiseutuyhdistysten toimin-
taan ja kuntiin on saatava myös kotiseutuasioita hoitava toi-
mielin.

Koska moderni kotiseututyö on omaksumassa yhä tärkeämpiä
yhteiskunnan kehittämiseen liittyviä tehtäviä, on tärkeää, et-
tä valtakunnalliseen työn organisointiin osoitetaan kasvavia
varoja valtion budjetissa. Myös paikallisella tasolla on saa-

ava säännöllistä tukea kunnan varoista. Kotiseututyön piiriin on viime vuosina tullut yhä useampien alojen edustajia. Näin ollen se pystyy tuottamaan yhä korkeampitasoisia palveluksia yhteiskunnan ja kuntien käyttöön.

Kotiseututyön tärkeä tehtävä liittyy matkailuolojen parantamiseen. Matkailukysymystä ei ole nähtävä yksinomaan taloudellisenä tavoitteena. Matkailijan on saatava myös rikkaita henkisiä virikkeitä. Paikallisessa matkailussa pitäisi korostaa kunkin maakunnan ja alueen omaleimaisuutta.

Siitä huolimatta, että virallinen valtakunnallinen luonnonsuojeluorganisaatio on suunnitteilla, sisältyy luonnonsuojelu aina tärkeänä osana myös kotiseutujärjestöjen toimintaan. Luonnonsuojelun laajan työkentän tehokkaaksi hoitamiseksi on kuitenkin pyrittävä tulevaisuudessa luomaan luonnonsuojelulle itsenäinen kenttäorganisaatio.

On syytä lisätä nuorisoon kohdistuvaa informaatiota, joka levittää tietoa nykyaikaisesta suunnitelmallisuuteen ja viihtyvyyteen tähtäävästä kotiseututyöstä. Ylioppilaiden harjoittama kotiseuduntutkimustoiminta on viime vuosina suuresti tehostunut. Sen tulisi suosia yhä enemmän yhteiskuntatieteellisiä ja luonnontieteellisiä tehtäviä, jotka palvelevat mm. seutusunnittelua. Ylioppilaiden kotiseutututkimustyön koordinoimiseksi on tarpeen perustaa Suomen Ylioppilaskuntien Liiton yhteyteen tätä asiaa hoitava erityiselin.

Jyväskylän ylioppilaskunnan varapuheenjohtaja Osmo Rintatassi alustuksessaan mainitsi mm. seuraavaa: Kotiseututyöllä käsitetään vanhastaan kansanperinteenkeruuta, jolla on vieläkin laaja työkenttä sillä perinne ei tule enää kauan säilymään modernisoituneessa nykymaailmassa. Työllä on useita organisaatioita kuten esim. Kansatieteen laitos, Suomen Kirjallisuuden seura, Seurasaarisäätiö jne., joilla on osittainen työnjako. Lisänä ovat maakuntaliitot ja pitäjänseurat sekä kenttätyö, jota ylioppilaat suorittavat asiantuntija-avun turvin akateemisella tasolla.

Työpiirejä on erilaisia: murteentallennusta, valokuvausta, museoesineiden keräystä, maisemasuojelua ja kansanperinteestä

kehityssarjojen tutkimusta, muisti- ja perimätieto pohjana tapojen ja tottumusten tutkimista. Tämän työn johto on keskusarkistoissa.

Tällä hetkellä on kunta-analyysi tärkeimpiä tehtäviä: tehdään tilastoja, haastatteluja harrastuksista, tavoista ym suhteista ja rakenneseikoista. Tässä tarvitaan yhteistyötä Suomen historian, kansatieteen ja yhteiskuntatieteiden opiskelijoiden kanssa.

Toinen tärkeä alue on seutukaavatutkimuksen suunnittelu, ja työläisiä kotiseuturetkille on löytynyt paljon. Haastattelut ovat muuttuneet psykologisen suunnittelun avulla mahdollisimman tehokkaiksi kyselyiksi. Samaan retkeen on sisällytetty perinteinkeruuta ja ajankohtaisen aineksen keruuta asenteista jne.

Yllämainittu seutukaavoitus on tällä hetkellä seutukuntaliittojen huostassa ja se käytännössä suoritetaan kuntien ja kuntaliittojen avulla. Uutena aineksena tulevat mukaan nuoremman aineksen tallentamiset, kuten esim. toisesta maailmansodasta jne. Toisinsanoen havainnointia nykyajasta. Mutta haittana on joukko ongelmia, joiden selvittäminen tämäläisissä kokouksissa yhteisvoimin olisi hedelmällistä.

Seuranneessa julkisessa keskustelussa todettiin, että koordinoituihin tarvitaan ja se olisi perustettava joko SYL:in tai Maakuntaliiton yhteyteen, josta seikasta luvattiin lausunnot pian julkisuuteen. Edelleen kaivattiin tutkimustoimikuntaa seutukaavasunnittelulle, joka tällä hetkellä on päällimmäisenä työmuotona. Näistä tai jostain muusta toimikunnasta olisi saatava painostuselin yliopistojen ja opetusministeriön (joka ilmoitti jakavansa 5 milj. mk kotiseututyöhön, josta vain 20.000 mk ylioppilaiden suorittamaan tutkimukseen, ja joka tuo reaalisia tuloksia määrärahojen korottamisen tueksi) suuntaan. Osakuntien työhön tulisi liittää maakuntien kehittämispolitiikka ja seutukaavatutkimuksen ulkopuolelle jääviä alueita ei saisi unohtaa. Tutkimusten julkaiseminen on jäänyt varojen puutteessa, ja yleensä problemaattista rahoitusongelmaa pohdittiin yleisesti; nykyiselläänhan tutkimustyöt myydään kunnille, eräänlaista kannattamatonta kauppaa siis.

Läsnäolleet osakuntien edustajat kertoivat lähinnä omia tuloisiaan ja vaikeuksiaan, ja havaittiin, että oikea informaatio yo-piireissä on tästä asiasta puuttunut. Ensimmäinen yritys alalla oli tämä kokous, jossa todettiin yhteistyön välttämättömyys; kukin osakunta on tähän asti tehnyt työtään omin voimin toisista piittaamatta. Kun lähempää suunnittelua aletaan suorittaa tulee jaettavaksi kunkin osakunnan etupiirit jne.

Dipolin neuvottelukokousta voidaan luonnehtia tärkeäksi askeleeksi yhteistyön luomisessa eri ylioppilasyhteisöjen kesken kotiseutua koskevassa kulttuuritoiminnassa.

Leeni

KAIKENKANSANKUNTOURHEILUSTA:

Pyrkimyksenäni on oikaista muutamia vääriä käsityksiä itse kuntourheilusta ja antaa joitakin yleisiä neuvoja tulevaa talvikautta varten niille, jotka aikovat ryhtyä kohottamaan peruskuntoaan.

Jostain ihmeellisestä syystä on opiskelijapiireissä liikunnan suhteen melko kummallisia mielipiteitä: ei sovi mun arvoleni, olen liian vanha, ei ole aikaa, jne. Joukossamme on luovattoman paljon sellaisia, joilla ei ole edes alkeistietoja peruskunnosta ja sen ylläpitämisestä. Se ei ole mikään huippu-urheilijan etuoikeus. Kumma kyllä liikunta käsitetään hyvin usein kilpaurheiluksi. Tosiasia on kuitenkin myös, ettei kaikki suorittamamme liikunta ole kuntourheilua. Pelkkä sunnuntaikävely ei nostata missään nimessä kuntoamme - saamme ainoastaan raitista ilmaa ja siinä kaikki.

Kuntoliikunnan periaatteena on yksinkertaisesti pyrkimys parantaa fyysistä ja samalla psyykkistä kestäkykyä. Avainsana pe-

peruskuntoharjoittelussa on rasitus. Yritetään melko triviaalein keinoin yhä enemmän ja enemmän sopeutua rasitustiloihin. Pyrkimyksenä ei missään nimessä ole yht'äkkiset, usein jopa vaaralliset, ponnistelut, vaan pitkäaikainen, rauhallinen rasittaminen. Myöskään kyseessä ei ole itsekidutus, vaan terve työskentely hyvän yleiskunnan saavuttamiseksi. Toinen pääasia on siis saumaton jatkuvuus. Älytön kunto-ohjelman tiukkuus ei puolla paikkaansa edes huipputasolla. Yleisenä ohjeena: alkuharjoittelu kevyesti ja sisukkaasti, ettei into laimene kipeisiin lihaksiin ja vatsakouristuksiin.

Seuraavana muutamia pääpiirteittäisiä ohjeita peruskuntoharjoittelua varten. Jokainen voi valita "sarjansa" kuntonsa mukaan.

"Kunnottomat"

1. kuukausi: aamu- ja iltavoimistelua joka päivä, säännöllinen ruokailu ja tarpeeksi unta. Kerran viikossa lyhyt n. 4-6 km:n lenkki reipasta kävelyä. Aikaa saa käyttää tunnin verran.
2. kuukausi: yleiset ohjeet samat. Lisätään matkaa lähes kaksinkertaiseksi, joten aikaa tarvitaan myös samassa suhteessa lisää. Voidaan aloittaa kevyt koripalloilu tai muuta vastaavaa. Vähennetään juhlimista ainoastaan viikonloppuun.
3. kuukausi: lisätään lenkkeilyyn kevyttä juoksentelua, jolloin nopeus kasvaa n. 6-7 km/h:ksi, kevyttä kuntojumppaa ja koripalloa.

"Normaalit"

1. kuukausi: yleiset ohjeet kuten edellä. Lenkkeilyä n. 3-4 t/ viikko ja nopeus n. 5-7 km/h. Kevyttä kuntojumppaa ja sisäpalloilua.
2. kuukausi: lisätään lenkkien pituutta ja nopeutta 6-8 km/h:ksi. Pyrkimys n. 4-6 tuntiin viikossa. Talvella hiihtoa samoin lukemin. Jos mahdollista jatketaan sisäurheilua.
3. kuukausi: pyritään ns. kestorasitukseen. Esim. kerran kuukaudessa pitempi patikka- tai hiihtoretki (yli 20 km), joka kestää ainakin puoli vuorokautta.

"Kunnolliset"

1. kuukausi: kuten edellinen 3. kuukausi. Pyrkimys mahdollisimman jatkuvaan ja säännölliseen harjoitteluun. Mahdollisuus erikoistumiseen jossakin yksityisessä lajissa, jolloin aloitetaan ns. lajivalmentautuminen.
2. kuukausi: lajiharjoittelua ja jatkuvaa lenkkeilyä n. 10-12 km/h. 2-3 kertaa viikossa on riittävästi.
3. kuukausi: kuten edellä. Aloitetaan ns. voimaharjoittelu esim. painonnostolla.

Ei ole tarkoituksena seurata kirjaimellisesti edellä olevaa taulukkoa, sillä se on tavattoman yksipuolinen ja vajavainen. Jokaisella on kuitenkin mahdollisuus luoda oma metodinsa. Tämä jaotus olkoon ns. rasituspuntarina eri kuntoasteilla (suurin piirtein) ja edistymisen mittarina. Jos valittu aste on liian matala, valitaan sopivampi ja päinvastoin. Ei ole tietenkään tarkoitus, että kaikki aloittavat alusta.

Edelleen haluaisin mainita muutamia melko varteenotettavia seikkoja kuntourheilun alueelta:

Näin kylmään aikaan on varottava lihasvaurioita. Pukeuduttava mieluummin liian tukevasti, kuin olla alttiina kylmyysvammoille. Runsasta hikoilua ei pidä kauhistua, päinvastoin. Toinen vastamyrkky on kevyt verryttely ennen suurempia lihasrasituksia. Samoin yhtä välttämätön on jälkiverryttely. Lenkin tai vastauksen jälkeen pesu, nestevajauksen täydennys ja n. tunnin rentoutuminen ennen kuin jatketaan päivätyötä. Mainitulla rentoutumisella on hyvin tärkeä sija liikunnassa. Raskaastakaan lenkistä ei ole hyötyä, jos suoraan jatketaan askartelua. Päinvastoin. On selvää, että lenkkeiltäessä on vältettävä päällystettyjä teitä - pyrittävä kangasmaastoon ja havumetsien erittäin happirikkaaseen ilmaan. Älkää karttako epätasaisia maastokohtia, ne parantavat hapenottokykyä. Tasaisella käveleminen ei hengästyttä. Suorittakaa kesken lenkkien muutamia voimisteluliikkeitä, jotka parantavat verenkiertoa ja estävät epämiellyttävät puutumisot.

Edistyttäessä rasitukset kasvavat ja elimistön elintärkeät

ainekset alkavat vähentyä ellemmme huolehdi asioista. Vitamiini-tilannetta ja verikoostumusta on melko usein tutkittava, jos tuntee itsensä heikoksi huolimatta jo kovasta harjoittelusta. Terveen elämän perusta on vaihteleva ruoka, paljon hedelmiä ja tippa olutta tai viiniä silloin tällöin. Runsas alkoholin (tarkoitan viina) käyttö syö vitamiineja tavattomasti.

Urheiluhjaajan ominaisuudessa olen valmis opastamaan kunto-ohjelmien laadintaa ja yleisesti neuvomaan mainitulla sektorilla. Tulen talven aikana pitämään kolleegoitteni kera eriasteisia peruskuntoharjoituksia. Mainittuja kestorasitusretkiä on ollut jo suunnitteilla ja tarkoituksena on aloittaa melko lyhyillä reissuilla, jotta kaikilla olisi mahdollisuus olla mukana. Myöhemmin keväällä olisi tarkoitus järjestää jopa yöpymiseen tähtäviä retkiä. Tällöin jokaisella olisi mahdollisuus tutkia kestävyyttään sekä henkisesti että fyysisesti. Itse tein alkusyksystä parin vuorokauden suontutkimusretken Yläneen valtaville soille (matkan pituus runsaat 30 km jalan) ja ajattelin silloin mahdollisuutta perustaa tällainen retkeilevä kerho osakunnan piiriin. Palkinto tällaisilla reissuilla on korvaamaton. Kiihtelysvaaralaiset myöntävät varmasti, että osakunnan oma rentoutumisretki on mainio idea missä muodossa hyvänsä. Ajatellaanpa asiaa!

Lopuksi vielä toivon, että "tässä vaiheessa aina herään" - fraasi toteutuisi runsaslukuisesti. Pienenä vihjeenä vielä: aloittakaa aikaisella aamuhätyksellä. Se on kaiken a ja o. Liikuntaterveisin

Hannu Juurinen
urheiluhjaaja
Sko

HOKKUS POKKUKSEN HÄMÄRÄT SEIKKAILUT

Hokkus Pokkus käveli hiljaa öistä sumunkyllästä katu. Kivityömiehen päivä oli ollut raskas kuin kivi, ja kivikova päivä vaati kivikovat huvit. Öisellä kadulla ei ollut silminnäköisiä ja niinpä sankarimme lurauttikin pienen laulunpätkän pisteeksi huvittelujen i:n päälle.

Hokkus Pokkuksen mielessä pyöri kysymys: Mitä kirjoitetaan? Koko illan oli tämä ajatus kiusannut hänen piinattua mieltään. Päivällä sai sepostella koko henkisen luomiskykynsä voimalla kirjoituksia hautakiviin, illalla sai silmät tarkkana vahtia, etteivät tarjoilijat päässeet kirjoittelemaan omiaan laskelmiin.

Tarkkuus oli parasta mahdollista luokkaa, niin illalla kuin päivälläkin. Millilitran ja millimetrin tarkkuudella upposivat nesteet mieheen ja taltta kiveen. Tarkkana sai tosiaan ollakin ettei iskenyt kieleensä eikä kaatanut vesiä kiville. Kerran oli taltta lipsahtanut ja sen kunniaksi hra Hokkus suhautteli tassat puuttuvien etuhampaitten välistä.

Joskus hermostuneisuus sai setä Pokkuksesta ns. ylivallan ja niinkuin termi kuuluu hän ei ollut enää itsensä herra. Vaimon sena oli hänelle ehdoton laki ja hän soveltui hyvin esimerkiksi säännölle: Löytyy se herra herrallekin. Joskus, tosin porvarillisen ajanlaskun mukaan perin harvoin, sattui tämä herrakompleksi saamaan hyvinkin outoja ilmenemismuotoja. Tänä iltana viimeksi oli ko. pikku lipsahdus päässyt sattumaan. Lempipaikan edessä oli pari autoa rysäyttänyt yhteen ja tinoat sanat, jotka hra Hokkus sai hetkeen suustaan olivat: Kyllä kyllä, kultaseni, tulen aivan heti. Älä viitsi huutaa, etteivät naapurit kuule. Toipuminen vei hetken, ja pian oli mies taas ennallaan olutvahto suupielestä roikkuen. Vahto suussa mies ajatteli kirjoittamisesta yleisönosastoon aiheena liikennekulttuuri. Mitähän kirjoittaisi. Mitä kirjoitetaan. Mitä

Ajatukset takoivat samaa rataa. Mies antoi kätensä takoa samaa rataa, pöydälle, huulille, lompsalle ja takaisin pöy-

dulle. Ilta oli kuin tuhannet kivikovat illat tuhanten kivisten päivien saatossa.

Mitä kirjoitetaan, ettei vaimo huutaisi, takoi sumuun katoavan kivikovan miehen päässä.

JW

AURAN TUOKSUJA

Viime syksynä voi ihmisellä tuskin olla negatiivisempaa opiteettiä kulttuuripiireissä kuin "turkulainen". Kaikkein kauheinta oli jos vielä sattui olemaan oikein syntyperäinen turkulainen. Nähtävästi vain juuri sen vuoksi minäkin pystyn sanomaan pari sanaa puolustukseksi, kun en satu olemaan "syntyperäinen", enkä näin ollen aivan lyttyynlyöty.

Ihan kauneimpia ajatuksia Turusta oli mielestäni syyskuun Ajankohdassa, jossa lausuttiin niin runollisesti Aurajoesta, miten se on kaupungin valtasuoni, joka syksyisin ja keväisin huumaa kaupunkilaiset tuoksullaan. Ja sitten, niin sitten seuraa se kirjoituksen kaunein lause, Linnankatu taas on kaupungin valtasuoli, jota pitkin niin hyvä kuin huonokin virtaa kaupungista pois. Erityistä viehätystä minusta antaa ajatukselle se, että itse satun asumaan (huom. melko pysyväisesti) edellä mainitulla kadulla, ja voinen näin ollen päätellä kuuluvani suolistoloisten sukuun.

Lopetettuaan Linnankadulla majailevien solvailun siirtyi Ajankohtakin sitten tietenkin muiden kantaaottavien kanssa tarkastelemaan Turun kulttuurielämää.

En väitä, etteikö kaupunkimme kulttuurissa tai kulttuurittomuudessa olisi runsaasti vikaa, mutta tapa, jolla sitä tarkastellaan voisi olla hieman maltillisempi, rakentavampi eikä yksinomaan repivä.

Yleensä on suurimmat ilkeydet kohdistettu teatteriin. On la-
deltu runsaat määrät superlatiiveja, joista yksikään ei ole
ollut positiivinen, on tahallaan suljettu silmät faktoilta ja
todettu, ettei mitään vastaavaa ole koko maassa. Kuitenkin esi-
merkiksi TYYN ansiokkaassa debatissa "Leipää vai sirkushuveja"
pystyi ohjaaja Kaija Siikala esittämään melkomoisia vastaavuuksia
Tampereen ja Turun ohjelmistojen välillä. En haluakaan
väittää, etteikö joka sana ohjelman latteudesta olisi totta,
mutta Turku ei ole ainoa paikka, jossa latteus kukoistaa. Sen
puolen miksei koskaan mainita, että kaikki käsikirjoitukset tu-
levat ensin Helsinkiin, josta sitten pääkirjat saa se, joka en-
sin ennättää, elikä se jolla on eniten arvovaltaa ja suhteita.
Kun joku kaupunki, yleensä Helsinki, on näin sitten saanut itsel-
lelleen kappaleen esitysoikeudet voi kaupunki panna kappaleen
vuoden esityskieltoon muissa kaupungeissa. Ja miksei panisi?
Vuoden kuluttua umpeen kappaletta esitetään sitten yleensä kym-
menessä teatterissa ympäri maan. Yksi niistä on yleensä Turus-
sa. Se, että esim. "Tango" esitettiin ensin ruotsalaisessa lä-
henteli kyllä kulttuuriskandaalia. Jonkunnäköinen nopeus sen-
tään käsikirjoitustenkin hankkimisessa voisi olla!

Teatterilautakunnasta ei minulla ole mitään pahaa sanotta-
van, kaikki kun jo on satuttu sanomaan, toteaisin vain, ettei
varmaan asiantuntija mitenkään niin hurjasti lautakunnan uu-
rasta työskentelyä estäisi.

Kaupunginorkesteri on myös keskustelun kuluessa saanut oman
osansa. Ei mitenkään turhan pienen. Kuitenkin voidaan todeta,
että Turussa on ollut paljolti samoja solisteja kuin Helsin-
gissä, toiset solistit ovat esiintyneet Turussa ennen kuin Hel-
singissä. On sanottu, että soittajat ovat liian vanhoja. Entäs
sitten? Jos nyt pantaisiin koko kaupunginorkesteri eläkkeelle
ja otettaisiin uudet tyypit joka pallille, niin voitte olla
varmat, että menisi pari vuotta ennen kuin tämä uusi kokoon-
pano pystyisi edes kitkattomaan yhteistyöhön. Sitäpaitsi unoh-
detaan sellainen seikka myös melko usein, että on täällä nuo-
riakin soittajia. Ja esimerkiksi taidetapahtuman kvartetti ke-
räsi melkoisen määrän positiivista arvostelua. Ei liene kau-

puhelinorkesterin vika jos joulukonsertit vuodesta vuoteen ovat suosituimpia. Korkeatasoista ja vähemmän rutinoitua musiikkia, jos niinkuin intoa riittää, voi kuulla myös musiikkiopiston oppilasnäytteissä.

Haluaisin lausua vielä muutaman sanan Kaupunginkirjastosta, kuvataide-elämästä ja kaupungin lempilapsista museoista.

Lukemisen harrastus kaupungissa on siedettävä tällä hetkellä. On mielestäni pääasia, että luetaan, sitten vasta kun on opittu lukemaan on merkitystä sillä, mitä luetaan. Kirjoja siis luetaan, muttei kirjoiteta. Poruillaan, ettei ole kirjailijoita kuin Isotalo. Yritetään maanitella stipendeillä, yritetään väkisin tehdä ihmisistä kirjailijoita, muttei se tietenkään onnistu. Eikä se minusta nyt niin hirveän häpeällistä ole, ellei Turku pysty kasvattamaan liutaa keskitasoisia kynäniekkoja, kun Helsingissä ei pysty kasvattamaan kuin yhden hyvän - Stadi-Arskan. Sen sijaan voitaisiin kyllä Turussa vaalia kirjallisuuden harrastusta esittelemällä niitä muiden kaupunkien mestareita". Turulla kun ei ole rahasta kiinni. Muutama tällainen tilaisuus on jo Kaupunginkirjastossa ollutkin.

Jos Turku ei ole kirjailijoita pystynyt kasvattamaan, niin keksittiin sentään keino, millä saatiin kaksi nimekästä kuvanveistäjää turkulaisiksi - yhdistettiin Hirvensalo Turkuun, ja voitiin helpotuksesta huokaisten todeta, että Wainö Aaltonen ja Harry Kivijärvi ovat syntyperäisiä turkulaisia, ja kun siten vielä saatiin Jussi Mäntynen Ruotsista kotiin, niin onhan meillä mistä ylpeillä. Kuvataiderintamalla on muutenkin kaikkien turkulaisten iloksi alkanut hiukan tapahtua, Kauko Lehtinen on noussut arvoon arvaamattomaan, ja Esa Lukalaakin on mainittu aina silloin tällöin, ei niinkään kyllä graafikkona kuin korusuunnittelijana. Wainö Aaltosen museotakaan ei ole enää jaksattu haukkua, ei ole enää taidettu löytää syytä.

Niin, kun puhutaan turkulaisesta kulttuurista ei voitane jättää mainitsematta museoita. On sanottu, että turkulainen kulttuuri haisee museolta. Sanotaan, ettei ole mitään uutta turkulaisessa kulttuurissa paitsi tuo edellä mainittu Aaltosen museo. Minä epäilen vahvasti tuon sanonnan paikkansapitävyyttä;

Kyllä täällä virtausten mukana mennään, tosin verkkaisesti, mutta kuitenkin aina eteenpäin. Totta on, ettei Turku useinkaan ole toiminut uran aukaisijana, mutta perässä se on aina tullut. En malta vielä tässä lopuksi olla toteamatta paljonko TYY on tuonut kulttuuriin omaa lisäänsä, sillä onhan TYYn jäsenmäärästä suurin osa muita kuin prjattuja turkulaisia? Lopuksi, vaikka olenkin tässä yrittänyt esiintyä Turun kulttuurin maltillisena puolustajana on sisimpäni kapinoinut minua vastaan. Voiko Turusta löytää kulttuuria, voidaanko Turussa luoda kulttuuria? Kysymys jää vastaamatta, sillä kukaan kriitikko ei ole neuvonut minkäänlaista parannuskeinoa, viat on vain todettu. Hyvin paljon riippuu muusta kuin kulttuurintekijöistä, sillä oikeastaan yleisö tekee asian eikä päinvastoin. Jos tilaisuudet kansoitetaan, ne jatkuvat, jos ei, ne loppuvat. Turussa asuu paljon muitakin kuin syntyperäisiä turkulaisia. Meillä on tilaisuus ylläpitää turkulaista kulttuuria, ohjata sitä, ottaa osaa. Meillä on myös mahdollisuus "jättää kulttuuri väliin", tyytyä oman napamme katseluun. Tietenkin valitsemme jälkimmäisen vaihtoehdon, onhan se toki loo kertaa helpompi.

Kirjoituksestaan vastaten
Pisse Vehmas

30 VADIS SKO

Laiha on se perintö, jonka iki-civis jättää beaanille meneitä aikoja muistellen. Perinteitä sietää toki kunnioittaa, mutta niiden liiallinen ylistäminen tuntuu vääristyneeltä ja kieroönkasvaneelta. Onko asia niin, että "vanha osakunta" elää muistoissaan ja siinä mitä ennen on ollut ja mitä silloin tehtiin. Usein kuulee sanonnan "silloin kun minä olin nuori, silloin oli aivan toisin, silloin oli suuria nimiä osakuntaelä-

mässä alalla kun alalla, - ne oli niitä vanhoja hyviä aikoja". Vanhan civiksen silmä kostuu näissä aatoksissa ja jos vielä sattuu niin, että taustalla kuuluu "Rytmi pois" -yhtyeen soitto ja laulu, niin silloin onkin kyse jo varsinaisesta vedenpaisumuksesta. En kiellä sitä, etteikö heidän soittonsa ole parasta mitä tämä osakunta on ainakin minun aikani pystynyt tuomaan esille, mutta kuvitelkaapa niitä tämän vuoden opiskelijoita, joille käsite on vieras ja outo, miltähän heistä mahtaa tuntua ensiksikin kyseisen musiikin kuunteleminen ja toiseksi civiksien hurmioituneet vähemmän innostavat ilmeet. Ne ajat ovat olleet ja menneet, eivät ne muita lämmitä kuin teitä itseänne. Teillä on ollut onni kuulua siihen yhteisöön, joka oli jotain, nyt teillä on myöskin onni kuulua siihen yhteisöön, joka ei ole mitään.

Pitäisin osakuntaa ja osakuntaelämää ketjuna, missä kukin vuosi muodostaa uuden renkaan, joista toiset ovat vahvempia toiset heikompia ja heikoiksi renkaiksi kutsuisin sitä ryhmää joka palaa aikaan entiseen, kykenemättä itse mitenkään henkilökohtaisella panoksellaan viemään kehitystä eteenpäin, päinvastoin jarruttamaan sitä. Vanhoilla on vastuu juuri etenkin osakuntaelämässä, mutta jos se vastuu supistuu matkailuneuvoston ja sen hoitamiseen, silloin ollaan väärillä jäljillä.

Minulla oli onni osallistua osakuntaelämään jo viime vuonna. Onni yksin siksi, että silloinen kuraattori on yksi niitä harvoja vanhoja osakuntalaisia, joita kunnioitan ja jonka suurta työtä etenkin uusien osakuntalaisten kannalta arvostan. Kullakin meistä on omat puutteemme, mutta kuraattori Matti Ruuskasen puutteeksi ei ainakaan voida laskea sitä, etteikö hän olisi ollut innostava ja uusia osakuntalaisia kannustava. Juuri sellaiset persoonallisuudet tekevät lenkeistä ketjun ja saumattoman sellaisen. Hän ei ollut sellainen, joka korkeintaan hymähti uudelle opiskelijalle ja hautautui vanhan iki-civiksen kuoreen vanhoine tansseineen, laulavine pianoineen ja slaboraatteineen. Enemmän sellaisia vanhoja niin minä tiedän minne menet SKO.

Timo Varpio